

ESTI HÍRLAP

1980 JAN 7

624.2

244

Neve csak ennyi: Északi Összekötő Híd a Duna fölött

Gerendái K betűre emlékeztetnek Vízen, vasúton jött az anyag

Hidak... Van közöttük olyan, amelynek kövei évezredekkel dacolnak; tehették hajdan, amikor sok napon-ta, sok hetente, ha egy-egy kordé, ökörfogat dőcögött át rajtuk, s tehetik ma, amikor még a gumitalpú turisták is csak óvatosan lépdelnek át a túlsó partra. Sok-sok évszázad alatt sem gördült át rajtuk annyi kerék, mint ma-napság mondjuk egy nap alatt valamelyik új, városi hídon.

Budapesti hídjai... Hat — vágná rá a tájékozatlan idegen, mert öt, ami nézni való. Északon és délen a vasúti hidakkal együtt nyolc.

ÉPÍTETTE A MÁVAG

Valaha szuszogó-pöfögő mozdonyok igyekeztek Újpestről a Római-part felé és

vissza; lendületet vett a füstölgő masina, füttentett és úgy indult a hídfeljárónak a múlt század vége táján, először 1896-ban, amikor megépült az Északi Összekötő.

Neve is csak egyszerűen ennyi!

Vaskos szerkezetét, acél építőgerendáit a Mávagban készítették, s a pillérekre emelve csuklónyi szegecsekkel lelket lehelve beléjük lett a híd — rajta a fényes sín pár. Az első háborút átvészelte, megúsza, a másodikat — akárcsak a többi dunai híd — nem. 1944-ben felrobbantották, s a hét hídnylás közül hat felett a vízbe hulltak a görbült roncsok.

Ismét a Mávag építette föl: 1952. májusában kezdtek gyártani az új szerkezeteket. Két évvel később januárban már állványoztak, s miután az eredetileg tervezett, végleges, szegecselt szerkezetet nem tudták előállítani, előteremteni: egy ideiglenes jellegű, úgynevezett tartalék híd építése mellett döntöttek. Egészen pontosan: **félállandó jellegű „K” híd**. Nevét onnan kapta, hogy oldalról nézve az acélgerendák K betűre emlékeztetnek. Az anyag egy részét raktárakból hozták, valamennyit más, hasonló hidak bontásából, s ami még hiányzott, azt újonnan gyártották; vízen, vasúton, országúton szállították a pillérekhez.

AVATÁS MÁJUSBAN

1954 áprilisában középült kezdtek a szerelést. Mintegy háromszáz ezer csavart használtak fel. Nyáron a zöldár, télen a jégzajlás akadályozta a munkát, hihetetlen erőfeszítésekkel éjjelnappal, vasárnap is dolgozta tag a Mávag munkásai. Nem egészen egy év alatt elérték a Népszízetet, s két hónappal később az óbudai parti pillért. Az álló, a lassú és a gyors teherpróbák után a több mint egy évtizednyi csöndet az első tehervonat 1955. május 10-én törte meg. **Tizenegy nappal később átgördült az első**

személyvonat a híd ünnepélyes fölavatásának napján.

Csaknem negyed évszázada áll tehát a híd. Szürkén, kivilágítatlanul; csodálója alig akad, mert nem szép, csak jó. A vasúti emberek időről időre végigjárják; a karbantartás, az ellenőrzés elmulasztása itt valóban katasztrofális lehet. Huszonöt év alatt sokkalta sűrűbb a vasúti forgalom, gyorsabbak a vonatok, fáradnak az anyagok. S az ellenőrzés mennyire nem kis feladat: a vasúti hídszolgálat az országban mintegy tizenkét és fél ezer, csaknem ötven kilométernyi híd és átérés rendszeres átvizsgálásáról gondoskodik.

Melyek a leggyakoribb hibák? Először is a csavarok. Az állandó rezgéstől, mozgástól féllazulhatnak, csakúgy, mint a szegecsek, amelyeket rozsdá emészt, s cserélni kell — ezért ezeket nyolcévenként egyenként átvizsgálják. Ugyancsak nyolcévente jönnek a festők és átmázolják a hidakat, mert a tapasztalatok szerint egy-két év után pattogni kezd a festék, támad a rozsdá. Megeshet, hogy ahol a vasszerkezet töltése csatlakozik, s két talpfa között megszűnik a kavicságyazat — ott a rugalmas és a merev sínlekötés találkozásánál föllazulhat a pálya. **Síntörés lehet, súlyosabb esetben előfordul, hogy kisiklik a vonat**. Hogy a feladatokat mind tökéletesebben láthassák el; öt évvel ezelőtt létrehozták a MÁV-igazgatóságokon az épület- és hídfenntartó főnökséget. A hídszrészlegyek kizárólag az ellenőrzéssel és a karbantartással foglalkoznak, s sürgetik az új technológiák bevezetését, a szervezettebb munkát, a gépesítést.

DÜBÖRÖGNEK A VONATOK

A követelmények és a technika fejlődése előbb-utóbb bizonyára halálos ítéletet hoznak az Északi Összekötő-híd felett is. Addig azonban dübörögve hajtának át rajta a hosszú-hosszú tehervonatok, átsétálunk keskeny gyalogjáróján.

Lukács Ákos